

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

— Slogom zaista male stvari, a nesloga sve pokrvari — Mr. Pal.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: VIA TORRENTE br. 12. —

Nepodijeljeni se dopisi ne šalju. Priopćena se pisma šalju po 6 nvd. svaki redak. Oglasi pod 8 redakama stoje 60 novč. za svaki redak više 5 novč. Ili u slučaju opozivanja, na pogodbu se pripisuje. Novci se šalju poštarskom naplatom (kasno pošto) imo, pruzima najbližu poštu valja točno označiti. Komu list ne dođe na vrijeme, neka to javi uredništvo. Otvorenu pismu, za koje se ne plaća poština, ako se izvane naplaćuje. Reklamacije: Dopisi se ne vraćaju ako se u njima ne nalazi svaki odgovor. Naša Sloga, izlazi svakog četvrtka na celom arklu. Novci i pisma šalju se na uredništvo, ili odpravništvo. Nabilježovani listovi se ne primaju. — Pradpina s poštarinom stoji 5 for., za pošljake 3 for. na godinu. Razmjerno fr. 50 i 12 za pol godinu. Izvan carovine više poštara: Na malo 1 br. 5 nvd.

Jezik kod suda.

U svakoj pravnoj državi, u kojoj se sudbene odluke punim pravom postavljaju, jer one uspostavljaju pravno-poremećeno stanje pojedinih državljanah i ostalih juridičkih osobah. Pristajeni i mi govoriti više puta o tom najvažnijem pitanju, nikad nismo s uma smotavali, ono dužno poštovanje prema odlukama, rješitima i osidam, izdanim po istarskih o. kr. sudovih, čiji u građanskih kolu u kaznenih poslovih, najud dobro, da je glayna i bitna zadaca svih sudovih: krojiti pravu.

Da se ovaj uzvišeni cilj postigne, sudac ima biti nepristatan i nepristupan; on neima puziti, da li Petar ili Pavao pripada ovoj ili onoj narodnosti; govori li on hrvatski ili talijanski; bio on siromah ili bogataš, jer njemu nesmije lobditi pred očima nego: prave, pravica i zakon. Glavni je pak zadatak, da sudac točno i svobodno izpita i prouči pripornu stvar, kušnjivi šiz, želi li adužno izrodi svoj sud. Da to uzmogno učiniti, valja mu pako dobro poznavati jezik naroda, komu mu je suditi. Volimo: dobro poznavati jezik naroda, jer kadkada polovično poznavanje jezika više škodi nego li koristi.

U tom pogledu neimamo se u Istri ničim pohvaliti. Vrlo su riedki kod nas sudci, koji bi nekoliko poznavali naš jezik, u nečemu pogriješiti ako utvrdimo, da neimamo u Istri tri i sudca, koji bi kadri bili hrvatski uradovati. To je ona rana, koja nas toli silno puča, to poradi koje smo se već opotavano tužili, radi koje se sudu tužimo i nečemo prestati tužiti se, dok se stvar neokrene na bolje.

Zahvalni smo s toga našem dišnomu zastupniku dru. Vitoziju, što je prigodom proračunsko razprave u beškom parlamentu u kratko orisao naše nevoljno stanje glode porabe našeg jezika kod istarskih sudovih. Njegov govor doneli smo u čitobiti u posljednjem broju, te i sada nanj naše čitatelje svraćamo. On je u svojem govoru navoio samo nekoliko slučajevah, koji su nepobitni dokazi, kakova nam se nepravda čini, kad se svojim — zakonom zajamčenim — pravom služimo, to pravicu svojim jezikom zahtjevamo. Imademo zakona i naredbah, navedenih u rečenom govoru, koje ne samo nalažu, da nam je slobodno služiti se svojim jezikom kod svih sudovih, nego i naredjuju, da sudovi po mogućnosti i rešavaju podneske u istom jeziku; al uz sve to hrvatski se jezik još nije kod sudovih udomio, jer nailazi često na velike protivštine. Tako se je sbilo i sa podneskom koparske štedionice i posajilnice kod trgovačko-pomorskoga suda u Trstu. Ovaj je odbio hrvatski sastavljeni podnesak, jer da je sa-

stavljan u jeziku, koji se nerabi kod istoga suda.

Koliko je trebalo utokal i priznatih proti ovoj odluci prvoga suda, dok je stvar došla konačno do vrhovnoga suda u Beču, rečeno je u spomenutom Vitoziševom govoru. Vrhovni sud nije uz sve temeljite razloge, navodene u utocih, naložio prvomu sudu, da reši hrvatski podnesak već je vanradni utok odputio. U razlozih navedenih po vrhovnom sudu, kaže se medju ostalim, da se zakon 25. maja 1883. br. 70. D. Z. nada upotrebiti na rešeni slučaj, jer da se ovaj protok na poslove parbenoga postupka, i da dozvoljava porabu slavonskoga jezika kod sudovah u Istri, kojoj Trst pripada. Naš je pakto zastupnik, oslanjajući se na zakonsko ustanovo i na logično njihovo tumačenje dokazao, da razlozi navedeni po vrhovnom sudu nimalo ne stoje. A kako bi i drugdje bilo? Da nije bilo nikakvih drugih zakonskih ustanovah, to se podnesak koparske štedionice nije smio nikako odaviti pogledom jedino na zakon 25. maja 1883. Ovaj vriedi za Istri, dakle i za sve vjazine sudove.

Buduć je trgovačko-pomorski sud u Trstu takodjer rodoviti sud prvo molbe za nekoga istarsko sudbno kotaro, odelo aliadi, da se i kod njega mogu staviti Istro služiti istim jezikom kao i kod kuće. Suvim je uzgredna stvar, da li je taj sud u Istri ili izvan nje i prizivni sud to i vrhovno sudišto su izvan Istre, pa ipak neće nitko utvrditi, da se stanovnici Istre nemogu kod njih služiti hrvatskim, dotično slavonskim jezikom. To su istarski rodoviti sudovi drugo i treće molbe, kao što je trgovačko-pomorski sud u Trstu, istarski redoviti sud prvot molbe.

Rečena odluka vrhovnoga suda našla je doduše konačno podnesak koparske štedionice i posajilnice, nu ona nije zakon, ona ne žlo sudca, da nemogu isti slučaj drugdje rešiti. Sciencu predstojništvo spomenute štedionice, da je tom vrhovnom odlukom povriedjeno naše pravo glode porabe hrvatskoga jezika, to je posebnim izvješćem prijavilo oielu stvar ministru pravosudja u Beču s molbom, da isti shodno naredi, da budu i Slavani Istre smatrani jednakopravnimi u jezikovnom pogledu, kao što njim to temeljni državni zakoni jamče.

Na to izvješće dobilo je predstojništvo koparske štedionice slijedeći dekret.

•Predsjedništvo o. k. prizivnoga suda. Br. 1409 pr.

Usljed naredba visokoga ministarstva pravosudja 18. prošloga mjeseca br. 2782 vrada se priloženi podnesak s prilici predstojništva štedionice i posajilnice u kopru s primjetbom, da je visoko ministarstvo pravosudja shodno naredilo, da se točno održavaju propisi, obstojeći za sudove

Primorja, glode primanja slavenskih podnesakah.

Trst, 4. aprila 1886.

Default v. r.

Iz ovoga dekreta aliadi, da je visoko ministarstvo pravosudja opet upozorilo sudavo ologa Primorja (Istro, Trata i Goricko) na postojede narodbo glode primanja hrvatskih i slavonskih podnesakah, to drugimi riečmi reko, da se spisi sastavljeni u tih jezicah nesmiju od nijednoga suda u Primorju odaviti. Slično se je izjavio i upravitelj ministarstva pravosudja dr. barun Penžak u sjednici narovinskog vioda dne 19. aprila t. g. svrađujući se na Vitozišev govor, gdje je sasvim odlučno izrekao, da se u spomenuti hrvatski podnesak koparske štedionice, pogledom na obstojeće propise, imno povoljno rešiti.

Navedeni slučaj najboljim nam je svjedokom, koliko treba kadšto, da dođemo do svojega prava. Nu ako i polugano, to čemo uztrajnošću polučiti što nam pripada. Dakako, da se sa svijuh stranah priokim okom glada na naš jezik, jedno što ga nepoznaju a drugo, što njim i uprava dobiva sasvim drugo lice. Nu naš narod neima na to paziti, jer kad se mi svojim pravom služimo, novriedjamo tim nitkog.

Štujemo i cionimo tudje nam jezika al najvodiemo volimo svojega, koji neka bude med našim narodom službeni jezik svih njegovih oblasti.

Nastojati nam je nesamo, da se spisi u našem jeziku primaju, jer to i onako zakon nalaže, nego da se u istom jeziku i rešavaju.

Sbudo li se gljogod slučaj, da se kod budi kojega mu drugo o. kr. suda u Istri nije primio hrvatski sastavljeni spis, molba, tužba, ili da nije sa hrvatskimi strankami na njihov zahtjev pisan hrvatski protokol kod suda, to neka nam se na dobru prijavu, a mi čemo nastojati, da se tomlu pomogne.

DOPISI.

Volosko mjeseca maja. Izbori za obdinsko zastupstvo su već gotovi a i obdinski odbor je odabran. Našielukom ostao je opet naš prijatelj g. Gustin, koji se je s „Frankinom i Jurinom“ toliko put pobratilo. Ako su kada ljudi bili odabrani u obdinsko zastupstvo, koji se u to nisu razumili, te u latnu valja za naše sedanje zastupnike. Od starih zastupnikah neki su se od svoje dužnosti izvukli, a nekoje, valja po savjetu koje iz Poreča i Pazina, nije patrijarba bilo u zastupstvo. Koji nešto razumiju i nešto bolje vide, ti nesmiju otvarat oči puku Voloskoga i Opatijskog, te tako kvarit račune šarenjakom društvu i njegovim šarim učenicima na Voloskom: van s njimi, van s onimi, koji se protivie vlbegodšnjem neredu u obdini Voloskoj.

Mnogi će pitat, što u Voloskom hrvatska stranica volma nikakve jakosti? Ima, jer ovaj ljudi, koji nešto razumiju, su naši, samo nezanjan je šarenjasko. Nu Hrvati su ovoga puta mirovali kao možda nikada prije i to radi toga, jer je bilo poznati gospodin imati načelnika i zastupnike samo svoje ljude, pa ga oni nisu mogli pomagati, jer do sada nije ništa dobro učinio za našu obdinu kao ni za nijednu drugu. Poglaviti taj gospodin može reći, da nemože ništa pokazati dobra, što je učinio a mi možemo pokazati dosta njegovih protivština. Svaki rodoljub mora biti dakle protivan volji i želji toga tudjina.

Radi toga radije čemo trpiti domaćega protivnika nego li tudjina neprijatelja. Sa sudanjim zastupnici malo se možemo ponositi, jer malom iznimkom, nije skoro nijedan vriedan pravilno jednog leta u nijednom jeziku napisati (izuzam ono, koji se križem podpisuju), akoprem je medju njimi i takovih ljudi, koji misle, da su bogatni što, ako su po milesti božjoj i dobrih ljudi postali „captani maritimi“ ili „distributori di cahotaglova“.

Neka se dakle gospoda zahvaljuju još ovu tri leta, pa onda, ako Bog da, čemo njim zapjevat osmrtnu pjesmu. Za sad: enough se va venimo secur i.....bi rekli šlojor Carlo.

U obdinski odhor su odabrani, ako se ne varamo, Guatin kao načelnik, a prisjednici Toušić i Carlo Posčić, Varljen, te valja svakako i Opatijski Salaman Sikić; bez njega nebi mogla biti obdinska bratara. Štata što nisu odhoralikom učinili i onagu vladama iz Opatije. Možda čekaju dok dođu treću, da ga onda odmah načelnikom odabaru i odrede zajedno, da se u njemsto kapelana u opatijskoj školi postu i dovetu zapovjed božju djeoi tumači. Gospodine kapitano i plovane na Voloskom, znate li šta mislimo?

Polovicom prošla korizme smo imali na Voloskom sveta Pečaljca, koja je držao jedan častni Isusovac. Njegovi govori bijahu lijepi, ugodni i razumljivi za naš puk, koji je u nezamjernom broju dolazio u crkvu. Nu našim šarenjakom to ne bilo po volji, da se hrvatski govori u Voloskoj crkvi, jer misle, da je Volosko u onaj blaženaj zemlji, gdje mjesto mleka i meda kapula i češanj raste i od kuda nam doći gladnih dočepuha dođe kvariti naš dobi narod, pa su se radi toga grozili, da će ga protjerat, kao da oni u crkvi zapovjedaju, koji u oju isto tako malo dolaze kao i naš g. kapetan. Obdinski sluga: ili fanat, prava prilika svega gospodara, je javno govorio proti častnomu oov Isusovcu. Što narod za to plađa obdinskoga slugu, da poštone ljude ogovara? Šjor Gustin, oni su bar stariški pedestat, dakle neka daju reda onomu, komu ga moru dati. Treba li svjedokah, ti su pripravni doći i pred njih.

Na koncu opominjemo, da je i na veliku subotu nezamjern broj pučanstva prisustvovalo procesiji uskrsnuća, samo nismo imali časti viliti ni političkog ni obdinskoga poglavara. To valja i za crkvene funkcije na vuzmenj blagdan. Jeli je to pristojno, jeli to moža dobar utisak učiniti na ovaj pobožni puk?

iz Tinjančine u osmihi po Uzkras, doista nerado primamo paru u ruke, da obelodanimo ovačke stvari, kakove kanimo javiti al primorani smo usljed nečastnih rieči, izušenih po našem g. župniku sa žrtvenika drugi blagdan po Vazmu a baš te rieči dale su povoda ovim rečkom.

Nemislamo zavlačit stvra na široko, već ćemo navesti nekoje točke istini na časti na razmišljanje onih, na koje spada. Koliko li je bilo govora i hribrjanja radi naših starih i novonabavljenih zvonovah, tko nije bio ovdje, nebi ni mogao oit pomisliti. Naš g. župnik dobro znao i tajno priznaje, da zvonolavci i mokačnik nisu za izvorniji njegovoj želji, a još manje želji puika; dobro mu je znano, da nisu izveli njelo po naručju njegovoj, radi čega je i on sam nosom zavijao a puk dosta mrmrljao, al sada bi se bijelo, da puk post starih trpi i muči. Prigovarali su svi, od prvog do zadnjega na oči i za očima g. župnika, al sve to nije ništa pomoglo! Rekao je dapače g. župnik, da je on bio nosaer, a tko hoda hoda zvonove, nak si jli sam kupi. Videći stari Franica, da sve ništa nepomaže, sjelo ga sa drugom mu Jurinom, nesmerajuć na osobu već na stvar, da bude opozivlj sa onim ljudi, t. j. sa zvonolavcom i mokačnikom, ostavljajući pozovu na stran njegov ugled i njegovu častnu osobu.

Mi ostajemo kod onog, al žalimo g. župnika što se je (valjda nepromišljeno) dao zavesti te višu putu otkrate naš puk sa njavajši i da su svi munjeni, koji su rekli, da nisu zvonovi dobri. Ovakav izjava nemože se drugdje tumačiti, nego da je sam gosp. župnik pametan a mi akora svi munjeni, pošto smo sa svi, malom iznimkom (jedan, dva), nezadovoljni i pokorni sa novimi zvonovi. Ljepa hvata g. župnika!

Mi bijamo privikli milozvučnom glasom naših starih zvonovah a čuđi glasa novih, izrekli smo svoj sud o njima. Zvuk novih nije ni iz daljka milozvučan kao kod starih, koji su preko 100 godina zvonili, a toga može se reći bez straha, da nisu dobri kao što su bili stari. Reći ćemo, da su dobri kad budemo žili, da zbilja juna i da se zvuak njihov akakudji. Moguće, da se to dopodi popravkom klatah (bubni).

Puk je bio već skoro prestao o tom govornu, kadno stade g. župnik drugi blagdan po Vazmu iznova raspričati vatru, dalek od oltara tovaru itd. što se valjda nio slaže sa njegovim uzvišenim zvučenju i sa onim svetim mjestom. Nuda posloviću veli: zipeč pak reči a mi dvojmilo, da je g. župnik tako postupio. Iz govora g. župnika proizlazi, da on otiha na osobu u no nu stvar, a nam je stalo jedino do stvari. Da je g. župnik ono naslovo upravo drugim osobam, koje bi imalo nalmo pikni svjetli i one ga smuđuju, bilo bi zalato višo korlatio čudorodnosti nego li ovaka. On puzna vrlo dobro te osobu i mogao je uprvy o važnosti blagdanah onog naslovo njim darovati.

Ajamo dalje! Zadržali ovog mješta z. j. sv. apoštoli Simon i Juda nisu nu zvonovi ulivoni, već neki drugi sveton. Taj glasoviti mokačnik učinio je do dnu- nječi dubokih zanjekah na gradah, na knji- jli vnu zvonovi, to im jli tako oslabilo, da su morali valje čim je mokačnik ostao avo gredu stupovi poduprieti. Ipak je pomio sobom nepih 500 forintih za naruđeno djelo, a uz to još stara hrastova grede, koje su doista bile dva puta čvršće i trajnije nego li sadnjaše.

Prije su služili jedni konopci odmah do osam godina a sada usljed te tobač modernih nudiha, su se u ova pr mjeseci već dvoji prodali.

G. župnik znade, da njo avo u redi, da se je pogriješilo, al toga neće da pri- znade već se radije nabavio sa spitiati, koje nismo zvaluzili niti bi je on smio kušaviti. Ne- u je poznato, da se najde uvijek koja su poštena osoba, koja priljiva avo dobro i zlo glasovo sa ovih stranah. Tako je bilo i u pitanju zvonovah. Osobi onoj, bijaše častna osoba g. župnika devetu brigu, jer njoj je stajala na sreću jeitno stvar o kojoj se radilo. Da ju je g. župnik tako shvatio, bilo bi čudno ije i plematitje po njega a manje nemira i smuđivanja u puku. Završavaju sa danas sa željom, da neki g. župnik višo izplivao tko je piano, već što je pisano.

Iz Sovinjčine misseca maja. Čitate- teljma toga ačinoga lista bili do poznato, da nam je g. 1884. nemila smrt pokosila dobroz župnika g. Jelencu. Mjeseca muža iste godine došao je u Sovinjak kao župe- upravitelj g. Carlo Sendarich. Ovdješnji šarenjaci primili ga velikim veseljem, al ne kao duhovnoga pastira, kako to sada svojim dijeli kažu, nego kao čovjeka, koji će pripadati njihovoj stranci i koga treba upuštiti što mu je u crkvi raditi. Na 25. l. m. pjavao je ovdje prvu sv. misu i to na blagdan B. D. M. od navještenji. Što se je u Sovinjaku od starine Hrvatiki molilo i pjevalo, preokrenuo je g. upravitelj u latinščinu. Radi toga on omililo silno šarenjacom, koji su mu u crkvi pomogali pjevati a vani lizali ga i častili svnkopjku. Sirota kmet mario je prestrašen i ozlovoljen te šarenjačko komešanje. Dne 12. novembra l. g. imalo se birati novoga

župnika. Šarenjačko diglo silno glavu i svo je za g. upravitelja agitiralo, da bude on izabran: On bijaše zbilja izabran pom- nožju silne agitacije.

Poslije izhora iznašo je narod iz crkve. Ono što je za upravitelja glasovalo, podelo se talijanski derat sa savjete i rugati se protivnikom. G. župnik pogodi tom egodom svoje birade. Vino se tošilo sve na kable. Pilo se sve po šestinaš a vikalo kao na salmu: Među te birade dođe i jedan, koji nije za upravitelja glasovao. Na njega skoči neki šarenjak, izgru-mu čahu te mu doviknu: «vi aneš in čidarij, quia non hovi se no quel che ga da il voto a questo». I pravo je, čemu da se mječa pšenica sa ljusam.

Zvonovi su udarali, mužari pucali a krčki i vikli nabje konca pi kruja. Ne prošlo dug; g. župnik uvidi, da mora bar u nečem puzaviti onim 1300 ovdicam izmedju 1400 njih. Zapjevao bi hadšto u crkvi po starom običaju i nekoje molitve pre- okrenuo je iz talijanskog u hrvatski, t. j. po starinaku. To je strahne razjarilo šare- njake. Oni mu se zagrozili, da neće pje- vati u crkvi. Namišljeno učinjeno. Na dan presv. Imenu Isusa i druge blagdan i go- dalje nisu pjevali. To je očit znak, da šarenjacom nije nit do molitve niti do crkve već jedino do šarenja šarenjativu. G. župnik uzgostio je zmiju na svojih njeđru — bila mu.

Pod prijašnjim župnik bijaše običaj, da se je u korizmi molilo u crkvi krunolu i te hrvatski. Narod je vrvie iz bližnjih solih u crkvi.

Sadnjašnji g. župnik molio je također krunolu al ne višo hrvatski nego latinški. Opat vokalja u krunolu. Šarenjaci doživili iznova na molitvu. Da njim još višo za- dovolji, upeljuje ga g. župnik preko kn- rikamo talijanski krunolu, avo na dvan- šarenjativu i na uzak sirote kmeti.

Nu niti ovo vokalje nepotroja dugi. Šarenjaci pokockaše se noho na g. žup- nikom. Oni nehotjedoše više biti na tal- jansku krunolu. U crkvi nješto djelo i po- po koja starica. Kmet otiha domu jer mu nekakumje što se molit. Tko da mu dade krivo? Crkva bijaše dakle prazna, a šarenj- nego u crkvi jer da naruđavaju što se molit a šarenjaci onovdjo se župniku pik- ostaje na trgu pred crkvom.

Zao nam je g. župnika, što se batava trudi. Nobi li hoje bilo do ostano i o- doma, kad već neće, da zadovolji svoemu puku osim dviha obiteljih? Nije, ali sam i oni, koji imaju kod toga svoju red. Preporučamo našega g. župnika porečkoj «bubke jer i on pohrvaduje talijansku li- latinšku liturgiju!

Pogled po svijetu.

U Trstu, 5. maja 1886.

Iza uskrasnih blagdanah, otvorilo se danas prvi put carevinsko vjeće.

Odmah prvi dan dođi do na razpravu zakonske osnova o nagodbi sa Ugarskom. Najprije do se razpru- viti cariniku novolu, zatim cariniko- trgovučki savez, štatut novo banko, slandornino, uradjuju duga itd. Kn- snuju dođi do na dnevni red zakon za osiguranje u nesreći, osnova o popu- stih zamjara kod elementarnih šteta- tah. Donsica kani predložiti takodjer promjenu poslovnoga reda. Zaprčići so imado tim preobširnu razpravu kod prvog čitanja inicijativnih predlogah, a glasovati poimeđu jedino na temelju zaključka parlamenta, a na kao što bijaše do sada, na predlog naime po- desatorice zastupnikah.

Zagrebodčki dopisnik jednih beč- kih novinah brzojavio njim je, da se nalazio početkom ovog mjeseca naš zastupnik dr. Vitezić u Zagrebu te da je taj konforirao sa vodjama opo- zicijah i da je jedno čitavo predpodno proboravio kod g. Dra Ante Starčev- ica. Netreba nam tekati kazati, da je taj Niemac nasamario bečki list i da je samo u svojoj njemačkoj fanta- ziji vidio i slušao D. ra Vitezića, kojeg u Zagrebu nije niti bilo. Ala se ti Niemci boje i naše sjeno, al tim odaju ujedno i svoju nečistvu savjest.

Poljski list „Czas“ javlja, da se njemodke stranke u carevinskom vjeću nemogu u tom nikako složiti, kako da u buduće složno i zajednički proti većini rade. Isti list kaže, da bi moge usljed toga nastati nova njemačke stranke.

Madjarski ministar pravosudja

Paulov promio je 90. crkvi u Pešti; anelidit bi ga imao viši sudboni čin- ovnik Szabo.

Dne 1. t. m. bijaše u Zagrebu razpravu proti narodnomu zastupniku i odvjetniku dr. G. Tuškani radi krivo prisoge. Stvar ova vuče se jošo od parnice proti dr. Starčeviću i Grža- niću. Dr. Tuškan bijaše tada preslu- šan kao svjedok te je tom egodom izjavio, da je u poznatoj saborskoj gunguli netko na bana ruku položio. Radi to izjave povelio je državno od- vjetničko izragu proti Tuškani. Parni- ca ova zanimala je noizmjerne za- grebačko obćinstvo a nomanje i ostale hrvatske krugove; koji se bave jav- nim poslovij. Dr. Tuškan bijaše od- sudjen na dvie godine tamnice, na zgubitak doktorata i prava odvjetničko- vanja, prom se je sam dobro branio i pomađa je njegov branitelj dr. Hin- ković obćinstvu izvratno pobijao.

Osuda ova izazvala je medju obć- instvom silnu senzaciju. Branitelj je uložio ništovnu zaobu.

Ovih dana zaključila je glavna skupština «Matice Hrvatske», da će sagraditi društveno agrarno troškom od 70.000 forintih. Kuća biti do dvo- katna a služiti do u društveno svrhu. Gradsko zastupstvo darovalo je «Ma- tici» hazplatno gradilišće u vrijednosti od 6000 for.

Kako javljaju iz Biograda, obav- ljani su tamo izbori biruđih. I vlada i opozicija, da se nada zadobiti većinu budućeg zamaljskog zastupstva. Da se je i kod ovih izborah služila vlada silom, svjedoče nam mnogobrojna zatvaranja opozicionalaah u nekotjih važnijih okružjih.

Volovlasti podalo su, kako je poznato, Grčkoj ultimatum, kojim joj naloži, da razoruža svoje čete. Reč, ustanovljen u ultimatumu je jur pro- šta a grčka vlada izbjegava jasnom odgovoru na volovlasti. Ona znado naime, da su volovlasti nesložno pak mudro tu noslogu na svoju korist upotrebljava. Nu ona do ipak morati popustiti, a za taj sluđaj obeđuju njoj se uradjuje njezinih granicah polug berlinskog ugovora.

Njemački cesar poslao je sv. Otazu vrlo dragocion križ u znak poštivanja i zahvalnosti, što nastoji svimi silami, da se postigne sloga izmedju Vatikuna i njemačke vlade.

Snatanak nekotjih diplomatah sa ruskim carem u Livadiji, tumače no- vinari kao politički čin, koji bi mogao imati osobitih političkih posljedica.

Gledu Gladstonovih predlogah obzirom na Iraku, pišu iz Londona, da kao što se je prije mislilo, da ti predlozi neće biti u parlamentu prim- ljeni, tako da raste bezgornja svo te većina mnijenje, da do Gladstone ipak nadvladati.

Franina i Jurina.

Fr. Ala da znaš Jure moj, kako je nejde nekian jedan naš Brešan spovedel onega šarenjačkoga papa a Latinščin, i kom samo mi jur postia imel. Jur. Bog li prosti, zaš pak to? Fr. A nečisti ni mu dal mira, pak je po- čel onomu poštnjaku predikat, da neka se čuva našeh popi, da će do mu

to Slavenstvo ni Hrvatstvo, da neka se to da pusti, pak da neka sagri- sladku Talijanščinu i neka polubi ta- lijanskoj gospodi skute i kolona. Jur. Otkuda je priklati ta silni Talijan? Fr. Ja, imo mu kaže, da je Talijan kako i ti. Jur. Ču mu je pak to rekao Brešan? Fr. Malomaj me je stram povedel, zaš je grdo da kmet papa vadi, samo znaj toliko, da će se onah bosad šarenjnk spamečevati i na smrtnoj postelje.

Fr. Si čuja, kako nas je drugi dan po Vazmu prid otkarom tovaral? Jur. Nisam aš nisam bija blizu, ma ja bih mu ponizno bija sporudijo, da si zal- rimo ubi. Fr. A šta ćeš, je mislija valjda, da u Trst na nas jaja šavrinke gone.

Različite viesti.

† Ivan Francetić. Opet nam je otela nemila smrt mladijahu građion sv našeg narodnog tjela. Prošlog mjeseca prominio je višokimnazijalac na Reči, Ivan Francetić, čestiti mladji iz Boljuna, nada roditišah i našeg roda u Istri. Vred- nomu mladju bija ljubka orna zemljica, koja ga porano uzvala.

Proxijeno u tršćansko- koperskoj biskupiji. G. Andre- kupa imenovan je kapelanom i vjero- učiteljem u gradskom stolicih u Trstu- Mladomlanci; g. Grabič Jank i Ga- sporčić Aleksić imenovan i su duhovnim pomoćnici i to, prvi u Grčiću, drugi u Palmu.

G. Josip Ivančić, koji je u zavodu sv. Augustina u Beču radi viših bogoslovnih naukah, bijaše dne 31. janara t. g. za svo- dešilka rođjen.

Dne 17. marča položili su župnik i zplji: gg. Bartol Vitez i Mato Grković.

Novi biskup. Prošti stolce crkve u Gorolu, pred g. dr. Eugen K. Valussi imenovan je oti Njag. Vaj. bisku- pom u Trentu, u južnom Tirolu. Novi bisku- p redio se bitu Palmu nuovo god. 1887. Mienikom bijaše rođjen g. 1800. Pošto je avrilo višo bogoslovnih nauka u Beču, vrati se u Gorolu, gdje bijaše epu- skotku spiritualom u kasnije profesori u centralnom ejeimolšu.

God. 1878. izabrado ga izvanjske sur- lanske obćno zastupnikom na carevinske vjeće, gdje se pridruži konca «vno- j stranci, u kojoj se i sada nalazi i koju je u njezinih provednih težnjah vazda podpi- rtao.

God. 1880. bijaše nakon smrti baruna Coddoli-a izabran proštom stolce crkve a sada oti biskupom.

Kad no so lita prije dvie godine iz- pruzili biskupska stolca u Poreču, go- vorilo se mnogo, da će g. Valussi postati porečkim biskupom, nu to se nedogodi, jer se doznalo, da on nemari biti sljepi ar- djeim nekotje tršćanske i porečke gospode. Biskup Valussi bijaše našemu mladomu svećenstvu pravim učiteljem, te do i ono biti zalato veselo, što ga je provinciat bežja postigla na toli uzvišeno mjesto. Dne 8. t. m. biti do u Beču kanonički proces novoga biskupa.

Sakrament sv. bermo podjeljivat do prvog g. biskup Ir. dr. Gla- vina mjeseca maja u slodećih župah i kapelanjah: Dne 3. u Piranu; 18. u Klj- noj; 19. u sv. Mateju; 20. u Vepirnu; 21. u Voločkom; 22. u Rukavcu; 23. i 24. u Kastvu; 25. u Lovranu; 26. u Mošćencah; a 27. u Braču.

Djeca iz kapelavije Zvonice imado se dopeljati na sv. bermo u Kastvu ili Ru- kavcu, a ona iz Poljanah u Lovran ili Vepirnac.

Ubole jih. Radi poslednjih go- vornah našeg zastupnika na carevinskom- vjeću uzvrpoljili se strahno istarski tal- janski listi. U strasti i besnoći mlade lijevo i desno, neznajuć sirote, da udaraju po zraku li da mlade praznu slamu. U Beču, gospodo plakati, bilo je pravo mjesto, da se dru. Viteziju valjano — ako mislite da je moguće — odgovori, nipošto pako u Poreču. Kopru li Rovinju U Beču imate tri svoji zastupnika, kojim je nulnoga ta- lijanska patriotična dužnost, da Vitezića pobiju, smrve i unište. Al oni su pametno kod kuće ostali, ili mudro u Beču bušili, znajući, da je njihov protivnik a naš za- stupnik garovao čistu i bistru istinu, koja se neđade ničim pobiti.

Jahko je sudu iz redakcijah napadati i navaljivati na našeg prvaka i ova naš narod, al tako rađe, gospodo, krasno, sumo- novlari! naše bsgre. Naš zastupnik, godi- vorio je i dokazao razne činjenice javno

parlamentu a vaših zastupitelja bila je sveta dužnost njega tako pobiti, nipošto pako nanj ondje navijati, gdje se on brani nemože. Vaš nadin pisanje, vaše klavete i ooprijavljanje nedostuže do njegovog čistog obraza, one dapače padaju natrag na smetlečke, odakle su proizašle.

Novije radnje g. Rendića. Ovih dana posjetilo je prijatelja Rendića u njegovom atelieru, da se opat jednom nadvimio njegovoj ženjalnosti te da si razblažimo oko njegovim krasnim radnjama.

Rendić izražuje sada siledeće, što počeo čto manje, naručbe: Ljodovo: Cinovništvo naručilo je kod njega mramorni kip za novu društvenu palatu. Polag načrta bili do to divna alegorična žena, predstavljajuća pomorsku snanost. Kip taj sjedit će na tamburu prvoga društvenoga parobroda "Lodovica", poduprt jednom rukom na svrdlo, koje nosi imo najnovijog parobroda "Imparator" koji se tokar gradi. U ruci drži pravila od osnuda društva — ako se nevaramo — od g. 1880.

Izrađuje nadalje usagrobnu kapelu, u arabakom stilu, za obitelj baruna M. Mergurjo u Trstu.

Isto tako radi na kapeli za logoristički silnik za obitelj grofa Boroni- u Zadru. Za kojih potražiti dana dogotoviti do model jedne skupine, koja će doći na obiteljski grob g. Pišho na Rieti.

Do maha će dogotoviti i namjestiti bogatu nadgrobnu kapelu, u stilu romanosa za obitelj Jelčić-Bartolić na Rieti.

Napokon će za kratko vrijeme biti gotov i sa poprijem glazerala Jurjišića, što ne gu je naručilo zagrebačko gradsko zastupstvo i koje će doći na prekrasni trg Zrinjskoga u Zagrebu.

Kako je iz ovoga razvliho, imade g. Rendić llopor posla, na kojim namjerno i vrlo uspišno radi.

Iz Opatija pišu nam, da su tamnaji baronjaci silno ogrođeni, što je dinst oporijaklog djelana ponešom na g. Župnina Grma u Stransi.

Već odnija vromona teđe razuprava izmadoj obdnaka upravo u Opatiju i izvanjskih obdnaka, komu da pripada pravo biranja novog župnika. U normalnih odnošnjih bilo bi isto, da ti biva zastupstvo ili nov put, župnik jer je u takovih odnošnjih obd, zastupstvo izvan svih obdnara. Na kon nra u Istri, gdje siloco u svukoj obdnl dno ti talijanske ili kraljevske obitelji vlastuju ditavom obdnom, nije tonko. Takova manjina tođ avudu jednua za tim, da zandohje i oricvnu vlast u svojoj ruke, t. j. da bude i župnik izvanoh naseloh i njeznog političkog vjerolpoviodanjan.

Rid epimantog prepira upravljaj opraljškom župom duljo vromena župo upravitelj g. Ivč, jer nije počeno kao obirati novog župnika. Usljed toga već bi, da u biskupku stolica u Trstu odnuda, da se promeše dinst dekana iz Opatija u Stransu. Da je taj korak gospođu iz Opatija vrlo uznemirilo vid se odahle. Ko poručnik presv. g. biskupu kroz trčansko nariliberalske novine, da se na on dojde i danu je sav trud uzaludan jer da će on napokon ipak zadržati onog župnika, kojebudu sami htjeli. Pak da nisu našim šarenjakom narasi visoko rogovil.

Školske vijesti. Već dulje vromena kola gina, da će biti pramoštena učiteljska pripravništvo iz Kopra u Trst. Isto tako vrasa se, da će biti konceom t. g. zatvorena njemačka gimnazija u Pazinu a otvorena valjtu nova u Pull. Za rana nemožemo kazati, koliko je istine na jedro i drugi vijesti.

Načelnik u Podgradu g. Jakšetić unazi se — tako uzoznamo — pot izragom radi pron-vjerenja. Čim je započeo izragu, odustao je načelnik odmah i sam g. tajnika, kojeg je pučanstvo ctenilo i koji je obavljao svoje poslove točno i marljivo. Tako je badeo otac sa obitelji na ulicu radi kvičnje svojeg poglavara G. načelnik uzeo je odmah u službu kao tajnika, poznatoga tamo gosp. Teoherrn (Crv). Na zaravlja!

Podpre ranjenim vojnikom. U obiteljni ouh vojnikom, koji su o ratu ili kod kuće usljed zadržanih ranah poginuli, dlešiti do društvo crvenoga križa za Primorje i Dalmaciju. Molitaji valja, da prihođe molbah svjedochbu pripadnosti od obćine, svjedochbu vojnočkog jednika, da bjhaju ranjeni u ratu od god-

1866. ili kaanjio i svjedochbu stromatva. Obitelj ili silosa pok. vojnikom imadu priloziti kakodjar navedene svjedochbe. Molba valja poslati trčanskomu nadelniku: kab predsjedniku, druživu.

Raspisana učiteljska mjesta u političkom kotaru puljskom sa hrvatskim naukovim jezikom i talijanskim kao predmatom:

1. na mješovitih školi u Kanfanaru, mjesto nadučitelja II. reda i učiteljske III. reda;

2. na mješovitih školi u Premanturi i Ljuzjanu, mjesto ravnajućih učiteljah III. reda.

Na mjesto nadučitelja u Kanfanaru imati će oni učitelji, prdnost, koji znadu orguljat.

Molba valja podneti u roku 6 sedana, o. k. kot. glavarstvu u Pull.

Slovenska Matica imenovala je u svojoj prekjudošnjjoj glavnoj skupšćini profesora dra. V. Jagicu jednogluho zadržanim članom. Na mjesto Jugičeva kao profesor slavenske filologije doći će u Petrograd profesor Budilović, nadin svjedochbu u Vrsavi. Onu je još zadržali, da se ostane čuvenoga učenjaka Bartala Kopčara, koji je umro 11. agustina 1884., pronoš u Beču u Ljubljani i sahrano na ondješnjem groblju.

Otvoreno je mjesto sudbenoga prijatelja u Bizutu. Molba valja poslati okružnom sudu u Rovnju.

Nemiri u Piranu. Čestito koparadno nadležovali su ovih uskrenih blagdanah i njihovi istomisljenici u Piranu, javljaju nam naime odnno, da su nekoli Piranac navršili na sinanon, koja je vršila svoju službu. Sada se vodi istraga. Muhravi i naši pravosliteljiti!

Nadobudna talijanska mladož. Kod sudnjih nemirah u Kopru sudjelovali su — kako pišu naši talijanski listovi — nježno koparacki mladož. Netežno nam tokar dokazivati, da bjhina ta mladož samo orudje zlovljih ljudi, koparackih prvakah i političarah. Demonstracija, nuporena proti o. k. r. ofisloru, izgledovala se a demonstracije čeka zaslušana podopisa. Platiti do i ovdje naduzan za krivocu, jer do taj valja ostat nepoznat pravilo ili sudovom. Među onim, koji bjhahu radi izragda zatvoreni, nalazi se i talijanski pučki učitelj C. Mino, za kojega kaže porođna sbašna, da je došlo doim biti umovni i da bjhino obuzan što je dinst zabranjuo novine. Siledeće dana zatvorili su i braim nu trgovca u Kopru.

Ovo nije prvi slučaj u Istri, što dolaze talijanski pučki učitelji u svukoh zakonon radi političkih prokrakajih, što nus krpati u uvjerenju, da se ta mladož gospoda bavo više politikom nego li školom. Kakav naraštaj može pako isadti iz inkovo škole, neka nudo oni, koji su na to pozvani.

Podarovani gospodari. Namjantnično u Trstu podarovaloj avojou gospodarah iz poligradskog sudbenog kotara, i to Ivana Stosa i Josipa Košiča iz Subonj, svukoh na 15 for. rani smrti, ah, koji su li stekli umnim gojnjem vedkah. Ugledali su u nje i drugi naši gojnjaci.

Sirota Bumbero, poznati vodnjanski kralj ulovio se na nekim doplenikom porođko sijnakoj u koštan radi ono njegovo krasno domovino, koja no se inače zove straha. Njegovi osobliti prijatelji »Francia i Jurina« donjubil to buk njemu u brk knzali, da će morat ostavit »kilitre« pak se ulovili statogru obiteljskoga znanst. t. j. »pobirat struce«, krpak kotle itd.

Priznajud i sam valjanost ovog dokaza, jadikuje u zadnjoj sbašbe što mu nedodu supplementi njegovi do »saladkog krušca« već g. dnapo i »Sloga« pomodu gralti kano da je zato plađena od gospođe Vodjanske. Sirota Bumbero! Ala je nezahvalno dunašnje čovječanstvo!

»Ta mi smo u Vodnjanu sve sami Talijanci« (zsm Kraljaha), vapje Bumbero u pravdomom gnjovu: »pak ipak nemožemo se složiti; joan drugomu nedamo komad kruha, a gospodariimo stoput gore nego li isti »šćavi«; gonimo najpatrijotičnije obdnake činovnike pak se šćimo, što se pazinski »šćavice« protivie mlrovliti talijanski činovnikah«! Ješt, Bumbero slaski i medju onlu pukom. Kojeg ti toliko mrziš i proganjlaš, medju onim desnicam, iz kojih si ti toliko mladostnje primlo, nadi možeš onu pravdomost i plemenitost, koju medju tvojimi jednomošljenicah badava tražiš. Dodaj dakle, ah dodaj mi Bumbero! nu mekano krilo tvojih štiteljah »Francine i Jurine« da, ti osuše krokođične tvoje suze, prolivene radi etetog domovi ne-krušca, da te otkisni zagro i blagoslove, te da ti tako ništa nezmanjka u sve vlike vlekov — amen.

Prijam u pomorsku akademiju na Rieti. Početkom siledeće godno popunit će se na o. kr. pomorskoj akademiji 50 posve bezplatnih i polubezplatnih erurskih mjestah. Pitojeće se se primati u I. teđu, za koji se traži absolvirana niža gimnazija ili realika, u II. teđu, za koji se zahtjeva šest razredah gimnazije ili realike, napokon u III. teđu, u koji mogu biti primljeni samo oni, koji su svršili osam razredah gimnazije ili realika. Poblizji uvjeti mogu se dobiti tiskanji kod L. W. Seidla i sina u Beču, kao što i kod admirala u Pulju.

Društvo sv. Jurja u Senju priredilo je u slavu imenodnja Njegove preavjajlosti gospođina ar. Jurja Pogorjca, biskupa senjskoga i modručkoga, kao, svogju pokrovitelja u nedjelju dne 5. maja 1886. zabavu u avoran »glasbonoga društva« na koritahonog školske mladož pučkih uđonah u Senju.

Narodni dobrotvor slovenski. Prije nekoliko dana umro je u Kriškou u Kranjskoj Martin Kodovar, koji je ostavo lepu napomenu. Pokojnik, akoprom »stromešna seljačka roda, stekao je je viomenom llopor imetah, kojega je velik dio ostavo raznim zavodom. Odm što je u Kriškou svojim troškom sazidao veliku lepu agradu za pučku i gradjansku školu, ostavo je polmonec za uboštico u Kriškou jeonu svojih kuđah i 30.000 for. za podporu stramošnih uđonkah na gradjanskoj školi u Kriškou 30.000 for. za novu školu u Mokronogju 12.000 for. za novu školu u Mokraonogju 8.000 for., Alharmoničkomu društvu u Ljubljani 4000 for. je za dječineku bolnicu u Ljubljani 1200 for. U brado Slovenacah vidimo čedha ovakvih primjerah rodoljubja, te bi vrdno bilo, da se u njih ugledaju i naši imuđnici.

Volčki požari u Galiciji. Mjesto Lisakovo protipilo je konceom pr. m. silnu nezredu. O stranoim požaru, koji je timo akoro 300 kuđah uništio, pišu iz Lavova siledeće! Požar u Lisakovu poronio se dne 20. pr. m. nođu, kadu je još ditavo stanovništvo bilo u dubokom snu. Silan vjetlar raznosio je plamen na sve strane, te je pučanstvo moglo jedva spasiti goi život. Mjestno vatrogasno društvo bilo je sa svojimi dvleim strojnikami posve nemodno da požar ugusi, a kako su u ditavom mjestu samo dva zionon, manjkalo je i voda. U svom izgorjelo je 200 kuđah, medju timh 20 jednokantnih. Izgorjelo je sudhona agrada sa apiel to dvor grofa Edmunda Kranjskog. Kako se je vatra porodila, nije još ustanovljeno. Jedan dio kuđah bio je osjejan i to kod kralovakoga društva i priške »šćavice«. Mjesto Lisakovo to četrnaestoh oko i okolih pripadaju grodu Edmunda Kriškoukom.

Brzojavljaju još iz Lavova, da se požari u Galiciji širo u velikoj mjeri. U Sanoku izgorjelo je dne 27. pr. m. više kuđah; ogani bjhmo podmetnut. U Chyrovu zapaljen je itogdu dnu most, a jevu što je počeo gorjeti, opanžen je neki čovjek, koji je prije sjedio pod mostom, gdje bježi. Vozak Penkan, koji ga je zadržao, reče, da je nevio, da je itogdu u subotu došao u Chyrov iz okružja krosenkoga; no buduo je već u četrtak vidjan u Chyrovu, to kod njega nudjeno 30 for., bude predan gu. u Stransoh. — Iz Krakova se dulje brzojavija, da selo Dobrovilany kod Dobrobyča gorl već od dne 27. pr. m. o podne. U selu Bejnanih u žuklavskom okražju izgorjelo je 48 kuđah.

Fred rajom. Otvori sveti Petre, ja sam zaslužio raj... Šta si uradio? Imao si punicu. Uolji, moj blako, raj pripada muđenicom. — Otvori mi sveti Petre, ja sam avostuko zaslužio raj. Šta si uradio? Imao sam dvie punice. Troje mjesto je u dištelđu, nesretniše li Ali, sveti Petre... Nosi se, raj pripada muđenicom, ali ne ljudjicim!

Dan Gododijnja svetluju. Krišćani u nedjelju, Perzijanoi u ponzajeljak, Asirci u utrak, Egipđani u sriedu, Etiopjanji u četvrtak, Turci u petak, Židovi u subotu a ljenđine i dangube cieti sedan.

Stogodišnjaka krumpira (koruna). Ovih dana upravo je mluno to godinah, što je franczski kralj Ljudevit XVI. dozvolio vojnomu ljekaru Parmentieru, da na jednom zemljištu kod Pariza posadi krumpir, koji je dotle bio u Franczkoj nepoznat. Tim povodom spremaju se u Montdidieue, Parmentierovoj rodnu mjestu, velike svetčanosti, koje će

trajati do 9. maja; prisustvovali će jim njegov pranedak, general Parmentier. Kako je baš prije sto godinah vladao u Franczkoj često glad, blo je Ljudevit XVI. tako uzradovan Parmentierovom idejom, da ga je predstavio kralju Mariji Antoineti, a ovič koruna, što ga je Parmentier dponio k aydijenoj, nosio je čitav dan za tknut u kaputu.

Broj katolikah na zemlji. Po žurnatu »Deutsche Rundschau für Geographie und Statistik«, od 1.437.160.000 stanovnikah naše zemlje, broje katolici 247.412.730 dušah.

Listnoca uredništva. Gg. dopisnikom iz: Kastva, Kriku, Brsca itd. stjele nam za današnji broj prekanon. Dođi će sve na red u budućem broju. Srdačan Vam odzdrav.

Lutrljski brojevi.

	5. maja
Grac	18 8 27 40 90
Temošvar	8 10 43 60 64
dne 5. maja	
Brno	63 31 1 25 40

Trčanska burza dne 3. maja

Austrijska pap. renta for.	85 85 do for.	85 45
Ugaraka	85 05	85 80
Isto u siltu %	103 80	104
London nar. banica	84 0	—
— krediti-banke	288.—	289.—
Talijanska renta	94 1/2	94 1/2
London 10 lirah	—	—
sterlinah	126 1/2	126 1/2
Napoloon	10 09	10 01
O. k. eskini	5 87	5 87
Istavo marka	61 80	61 09
Dne francouzke	60 10	60 30
Talijanska lire	60	60 10

Zahvala. Svim rođjakom, prijateljom i znancom, koji su nezaboravnoj nam otca Vjekoslava Jol u 8 i 6-a danas do hladnoga groba spravoli, izričemo ovime najdužnju zahvalnost. Kastav, va voliki potak 1886. Marija i Lav Jelušić.

Obznana. Usljed zaključaka obdnskog zastupništva od 14. tekudnoga, otvara se natjođaj na mjesto obdnskog tajnika sa godišnjom plađom od 450 forintih, koji će se primati od ove obdniske blagajne. Prositaji moraju upraviti molbu podpisanom uradu do 15. svibnja t. g. i dolcazati potpunno poznanje hrvatskog i talijanskog, a po mogućnosti njemačkog jezika. Dubačnica, 14. travnja 1886. Obdniski Odbor. Načelnik M. Kraljić.

P. n. gospodine! Čestiti su ovime i čestitani Vam, da je posvjerenio poslovodstvo novo urođeno trgovine sa vinom na veliko M. Šnellera.

Na temelju mogju višegodišnjega iskustva koje sam stekao kao pivničar kod F. i A. Conoille u Zagrebu, nudijo mojom nastavljenom naukom i prakom na glavovotji vinarskoj školi baruna Babosa u Klosterneburgu; mojim kuanjim službovanjem kao pivničar kod prve trgovinjavnijskim vlohom Josefa Falcka u M. i na Rajni i napokon naučnim putova ja u po vinorodnih predjlih Franczke. Njeznatke: uradio sam ovaj posao g. M. Šnellera po najnovijih zahvaljih radionahoga pivničarstva. Usljed toga mogu tvrditi, da ću nastojati, da polag naših obstojitih potpunno zadovoljmih koli posvjerenih zadržati toli stovanim mušterijam, čom čemo posiporom našem vinarstvu onu pomoć, da se podigne na što više stepu, kako to stoji ova grana kod drugih naroda. Nadam se, da će mi podi za rukom izpuniti ova obećanja. jer je poznata doč maha vedrika g. Šnellera priprava žrtvovati i veđih žrtvah, ako najđe dovoljno podpora u slavnom obdnstvu. Preporučaju se vašoj blagomislonošoj molim Vas izvolite primiti moju okružnicu na znanje i blizj. M. Šnellera sa osobitom štovanjem 2-1 Tomo Starčević poslovedja i pivničar tvako M. Šnellera u Karlovu.

